

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਦਇਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.ਜੇ.

ਡਾ. ਅਨੁਪ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਵਗੈਰਾ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1962 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ, 3-ਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ (1951 ਦਾ 43)- ਐੱਸ.ਐਸ. 81 ਅਤੇ 90-ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਐਸ 81(3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ-ਕੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ-ਐਸ. 81 (3) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ-ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ-ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1961-ਨਿਯਮ 71(4) ਅਤੇ 73(2)-ਵੋਟ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾਂ ਲਿਖਣਾ-ਕੀ ਵੋਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ, ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਲ ਕਾਪੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਗਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਕਾਪੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਪੀਆਂ ਸਹੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੋੜ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਤਸਦੀਕ "ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਹੋਣ ਦੀ ਤਸਦੀਕ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਠੋਸ ਪਾਲਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿਚ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਮਤ (ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.ਜੇ.- ਦੁਆ, ਜੇ., ਕੰਟਰਾ) ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ - ਜੋ ਕਿ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੱਕ, ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਪਛਾਣ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਜੋਂ ਇਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਅਜੀਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ; ਪਰ ਇੱਕ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਲਿਖਤ ਦੀ ਮੁਨਾਸਬਤਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਿਖਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ

ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਕੜਿਆਂ '1', '2' ਅਤੇ '3' ਦੇ ਨਾਲ 'ਇੱਕ', 'ਦੋ' ਅਤੇ 'ਤਿੰਨ' ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਣਾ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਵਜੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵੋਟਰ ਨੇ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(ਦੁਆ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ) - ਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਲਿਖਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਵੋਟਰ ਦੇ ਅਰੰਭਕ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਲਿਖਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਰਾਬਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਨਿਯਮ 73(2)(ਡੀ) ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ, 1961 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਕੜਿਆਂ '1', '2' ਅਤੇ '3' ਦੇ ਨਾਲ 'ਇੱਕ', 'ਦੋ', ਅਤੇ 'ਤਿੰਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਰਾਮ ਉਪਾਧਿਆ, ਮੈਂਬਰ, ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ -2, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ 23 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਡਾ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਲਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। 346 ਆਫ 1962 ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਚਮਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ 1962 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 345 ਅਤੇ 346 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ। ਐਸ.ਐਮ.ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜੇ.ਐਨ. ਕੋਸ਼ਲ, ਅੱਛਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਆਰ. ਸੱਚਰ, ਏ.ਐਸ. ਅੰਬਾਲਵੀ, ਅਤੇ ਅਬਨਾਸ਼ਾ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਜੱਜਮੈਂਟ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਇਹ ਦੇ ਅਪੀਲਾਂ, ਐਫ.ਏ.ਓ. ਨੰ: 3-ਈ ਅਤੇ 4-ਈ ਆਫ 1962, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ-2 ਦੇ ਮਿਤੀ 23 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਦੋ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ.

ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਰਾਮ ਉਪਾਧਿਆ, ਮੈਂਬਰ, ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ -2, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ 23 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਡਾ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਲਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 346 ਆਫ 1962 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਚਮਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ 1962 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 345 ਅਤੇ 346 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।

ਐਸ.ਐਮ. ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜੇ.ਐਨ. ਕੋਸ਼ਲ, ਅੱਛਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਆਰ. ਸੱਚਰ, ਏ.ਐਸ. ਅੰਬਾਲਵੀ; ਅਤੇ ਅਬਨਾਸ਼ਾ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਜੱਜਮੈਂਟ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.—ਇਹ ਦੇ ਅਪੀਲਾਂ, ਐਫ.ਏ.ਓ. ਨੰਬਰ 1962 ਦਾ ਨੰਬਰ 3-ਈ ਅਤੇ 4-ਈ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ -2 ਦੇ 23 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਦੋ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ 1962 ਦਾ ਨੰਬਰ 345 ਨੰ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੁਆਰਾ 1962 ਦੇ 346 ਨੂੰ

ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਡਾ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਲਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ, ਬਾਕੀ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਚਮਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਉਸੇ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਵੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਤਦਾਨ ਮਾਰਚ, 29, 1962 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹੀ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:----

(1) ਡਾ: ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ	:	36
(2) ਸ੍ਰੀ ਚਮਨ ਲਾਲ	:	38
(3) ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ	:	35
(4) ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	:	33
(5) ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਮੂਰਤੀ	:	4

ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਇਜ਼ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਫਿਰ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ: -

(1) ਡਾ: ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ	:	36.5
(2) ਸ੍ਰੀ ਚਮਨ ਲਾਲ	:	36.51
(3) ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	:	38.19
(4) ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ	:	35

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਦੋ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਨ ਲਈ ਆਈਆਂ, ਤਿੰਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਚਮਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਦਬਾਈ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਡਾ: ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਹਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆਧਾਰ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਤਿੰਨ ਵੋਟਾਂ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 1 ਤੋਂ ਪੀ. 3, ਸ੍ਰੀ

ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜ ਵੋਟਾਂ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 73 ਤੋਂ ਪੀ. 77, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਅਵੈਧ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ। ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵੇਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਧਾਰਾ 90 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 (1951 ਦਾ ਐਕਟ 43) ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਅਧੀਨ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਆਖਰੀ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਢਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 9 ਨਵੰਬਰ 1962 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਲ ਕਾਪੀ ਹੋਣ ਲਈ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦਾ ਅਰਥ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਾਪੀਆਂ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿ ਹਰੇਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਖਾਸ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਚਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਪੀਆਂ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ, ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਾਪੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਰੇਕ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਠੋਸ ਪਾਲਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਈ.ਐਮ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 1 ਤੋਂ ਪੀ. 3, ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਨੂੰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਪੰਜ ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 75, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦੇ ਹੋਰ ਅਯੋਗ ਪਾਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 74 ਅਤੇ ਪੀ. 76 ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ 33.3 ਰਹਿ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ 35 ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ

ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ, ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ, ਉੱਤਰਦਾਇਕ, ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੈਲਟ ਪੇਪਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 1 ਤੋਂ ਪੀ. 3, ਵਿਦਿਅਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 1 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਮਾਰਕ (ਐਕਸ) ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 2 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਐਕਸ) ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿੱਤਰ '2' ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਹਿ-ਉਮੀਦਵਾਰ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 3 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸ੍ਰੀ ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਕੜਾ '1' ਹੈ। ਇਸ ਆਖਰੀ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀ. 3, ਚਿੱਤਰ '1' ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1961 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਿਯਮ 71(4), ਜੋ ਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ- 'ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਉਲਟ ਚਿੱਤਰ 1 ਸੈੱਟ; 'ਦੂਜੀ ਤਰਜੀਹ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਚਿੱਤਰ 2 ਦਾ ਸੈੱਟ- ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਉਲਟ; 'ਤੀਜੀ ਤਰਜੀਹ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਚਿੱਤਰ 3 ਸੈੱਟ ਉਪ- ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ;" ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਾ ਨਿਯਮ 73(2) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"73. (2) ਇੱਕ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ-

(1) ਚਿੱਤਰ 1 ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਾਂ

(2) ਚਿੱਤਰ 1 ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(3) ਚਿੱਤਰ 1 ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅੰਕੜੇ ਉਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਉਲਟ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ; ਜਾਂ

(4) ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਲਿਖਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 1 ਤੋਂ ਪੀ. 3, ਸਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੀ 1 ਅਤੇ ਪੀ 2 ਦੇ ਉਲਟ ਨਿਯਮ 73(2)(ੳ) ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪੀ 3 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ 73(2) (ਬੀ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇ। ਇਹ, ਉੱਥੇ- ਅੱਗੇ, ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ- ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਅਵੈਧ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 73 ਤੋਂ 77, ਚਿੱਤਰ ਹੈ, ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਹੈ- ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਪੀ. 75 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ- ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅਵੈਧ ਸੀ, ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 73 ਅਤੇ ਪੀ. 77 ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਵੈਧ ਵੋਟਾਂ ਹੋਣ ਪਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ 74 ਅਤੇ ਪੀ 76 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲਈ- ਵੈਧ ਵੋਟਾਂ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ 73 ਅਤੇ ਪੀ 77 ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 74 ਵਿੱਚ ਡਾ: ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਕ '1' ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿੱਤਰ '2' ਹੈ। ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਚਮਨ ਲਾਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿੱਤਰ '3', ਪਰ, ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਹਰੇਕ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਮਾਰਕ (ਐਕਸ) ਹੈ। ਦੂਜੇ

ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76 ਵਿੱਚ ਡਾ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਕ ਟੀ, (ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ) ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿੱਤਰ '2' ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਚਮਨ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿੱਤਰ '3' ਹੈ। ਲਾਇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 'ਇਕ' ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਦੇ' ਅਤੇ 'ਤਿੰਨ' ਅੰਕੜੇ ਟੀ, '2', ਅਤੇ '3' ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਐਕਸ) ਵੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਾ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 'ਐਕਸ' ਇਕ '1', ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ-ਸਿੰਘ-ਜਵਾਬਦਾਰ 'ਐਕਸ ਟੂ 2' ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਚਮਨ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ,, 'ਐਕਸ ਤਿੰਨ 3'। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੁੱਡਵਰਡ ਬਨਾਮ ਐਸ ਆਰਸਨ (1), ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕੇਸ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ: ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੂ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਾਥੀ ਸਿੰਘ (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਜੇ. ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਮੈਂਬਰ) ਚੋਣ ਖਰੀਦਦਾਰੀ, 1961 ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ ਸੀ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ-

"ਕੋਈ ਵੀ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਦਸਤਖਤ ਹਨ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।

ਚਾਰ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨ (ਐਕਸ) ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੋਟਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਏ ਉਕਤ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰਾਂ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਪੀ. 74 ਅਤੇ ਪੀ. 76 ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡਾ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹਨ-

(1) ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ? ਅਤੇ

(2) ਕੀ ਤਿੰਨ ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 1 ਤੋਂ ਪੀ. 3, ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਅਵੈਧ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 74 ਅਤੇ ਪੀ. 76, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਵੈਧ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ 43 ਦੀ ਧਾਰਾ 85, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਾਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਛੱਡਦੇ ਹੋਏ-

"85. ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 81 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 82 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ:" ਅਤੇ ਧਾਰਾ 90 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3), ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ- "90. (3) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਧਾਰਾ 81 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 82 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ- ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 85 ਅਧੀਨ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ" ਅਤੇ ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਹੈ-

"81. (3) ਹਰੇਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਪੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਪੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਹੋਣ ਲਈ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਆਖਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਹਨ-

(1) ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿੰਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਪੀ, ਅਤੇ

(2) (ਆਈ) ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਹੋਣ ਲਈ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ

(ਆਈ.ਆਈ.) ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਤਸਦੀਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਸ਼ਰਤ (ਬੀ)(ਆਈ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਕਾਪੀਆਂ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਹਰ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਗੁੰਮ ਹੈ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਾਪੀ 'ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹੀ ਕਾਪੀ' ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 329 (ਬੀ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ-

" ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਦਨ ਲਈ ਕੋਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਉਚਿਤ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਭਾਗ 6 ਦੇ ਅਧਿਆਇ 2 ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 80, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ' ਹੈ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ 43 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ-

"ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।" ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 90 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਕਿਉਂਕਿ (1) ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਲਟ ਸਹੀ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। 81, ਜੋ ਕਿ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕ੍ਰਾਊਨ ਬਨਾਮ ਦੇਵਾ ਸਿੰਘ (3) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, (2) ਉਪ- ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਹੇਠ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 81(2)(ਏ) (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਤੇ (3) ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਲੋੜ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਪੀ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ- ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਰੀਸ਼ੰਤ ਅਲੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮਹਿਰੂਜ਼ ਅਲੀ ਖਾਨ (4), ਅਤੇ ਖਾਦਿਮ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਜਗਨਨਾਥ (5)।

ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ? ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ, ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਹੁਣ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨੰਬਰ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਕਾਪੀਆਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਪੀਆਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਅਤੇ ਦਰੁੱਸਤ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 'ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਹੋਣ ਦੀ ਤਸਦੀਕ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਕਾਪੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਸਦੀਕ ਇਹ ਫਾਰਮ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨੁਕਸ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਪ੍ਰਬਲ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਅਦੁਕਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਤਸਦੀਕ ਦਾ ਉਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇ ਤਸਦੀਕ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ-'ਸੱਚੀ ਨਕਲ ਹੋਣ ਦੀ ਤਸਦੀਕ', ਤਾਂ ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ 'ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ' ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਾਈਪਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਭੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਾ ਕਿ ਅਤਿ ਉਦਾਹਰਨ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖਾਸ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਹੈ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਲਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਸ, ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ- ਕਲੇਟਰ ਆਫ ਮੰਗੀਰ ਬਨਾਮ ਕੇਸਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਨਕਾ (6), ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ-" "ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁੱਲ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਆਮ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਲੰਕਿਨਸ਼ਾਇਰ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (7) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੁਣੇ ਅਪੀਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਭੁੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਬਾਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 85 ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 117 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ 'ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ' ਲਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 90 ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ (3) ਅਧੀਨ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ.

ਕੇ. ਕਾਮਰਾਜਾ ਨਾਦਰ ਬਨਾਮ ਕੁੰਜੂ ਥੇਵਰ (8), ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਰਸੀਦ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਸੀਦ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਲੀਲ ਪ੍ਰਬਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਸਿਰਫ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 117 ਵਿੱਚ 'ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ' ਸ਼ਬਦ ਰੱਖੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ, ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਰਸੀਦ ਨੱਥੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਜੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 117 ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਪਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਠੋਸ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ 'ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹੀ ਕਾਪੀ ਹੋਣ ਦੀ ਤਸਦੀਕ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਸਰਦਾਰ ਮਲ ਬਨਾਮ ਗਾਇਤਰੀ ਦੇਵੀ (9), ਅਤੇ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸਾਨੀ (10) ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਲੀਲ ਉਹੀ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇ. ਕਾਮਰਾਜਾ ਨਾਦਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਂਬਰ ਅੱਗੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 117 ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਰੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਕੇਸ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਮਾਮਲਾ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 36(2) (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਕਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿਚ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 33(5) ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਪੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 36 (2)(ਬੀ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 36(2) (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 33(5) ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਦੰਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਹਸਤਾਖਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾਲ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿਸੇ ਸਮੱਗਰੀ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਹਸਤਾਖਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਫਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬੀਰੋਂਦਰ ਨਾਥ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਉਮਾਨੰਦ ਮੁਖਰਜੀ (11), ਸੁਹਰਾਵਰਦੀ, ਜੇ. ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 81(2)(ੳ)(2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕਿਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਹੀ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਪੀਆਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਆਰਡਰ 41 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਸਹੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਵਜ਼ੀਰਾ ਬਨਾਮ ਮਾਉਂਟ ਨੰਦਨ (12), ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਰਡਰ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਤੱਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਧਾਰਾ 81 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 90 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐੱਮ ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੀ. 1 ਤੋਂ ਪੀ. 3 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮ 73(2) (ੲ) ਅਤੇ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੀਜਾ ਨਿਯਮ 73(2)(ਬੀ) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਅਵੇਧ ਹੈ ਜੇਕਰ ਚਿੱਤਰ 1 ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦੋ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 74 ਅਤੇ ਪੀ. 76, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਪਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਵੇਧ ਪਾਏ ਗਏ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਾਥੀ ਸਿੰਘ (2) ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ਵਿਗਟਾਊਨ ਕੇਸ (12) ਹੈ,

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੋਟਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਜੋੜ, ਸਿਰਫ਼ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਹੁਨਰ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ - ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲਾਈਨ, ਜਾਂ ਕਰਾਸ, ਚੱਕਰ, ਜਾਂ ਮੂਹਰਲੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਅੰਡਾਕਾਰ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਵਾਧੂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ। ਵੁੱਡਵਰਡ ਬਨਾਮ ਸਾਰਸਨਜ਼ (1) ਵਿੱਚ, ਵਿਗਟਾਊਨ ਕੇਸ (13), ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਰਡ ਕੋਲਰਿਜ਼, ਸੀ.ਜੇ., ਪੰਨਾ 748 'ਤੇ, ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਹੈ-"ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦਾ, ਕਿ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜੋ ਇਹ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵੋਟਰ ਦਾ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਨੇ ਵੀ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਜਾਂ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਵੋਟਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਖੁਦ ਦੇਖ ਕੇ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਪਲਬਧ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ, ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ।" ਇੱਕ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ- ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ-"ਅਸੀਂ, ਕੁਝ ਸੰਕੇਚ ਨਾਲ ਨੰਬਰ 844 ਅਤੇ 889 ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਲਿਖਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ।" ਇੱਕ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੋ ਕਰਾਸ ਲਗਾਉਣਾ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, "ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸਨ ਜੋ ਵੋਟਰ ਰੱਖੇਗਾ। ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਏ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਵੋਟਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਫਿਰ, ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਜਿਹਾ ਦੋਹਰਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਗਜ਼ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਦੋ ਕਰਾਸ ਹੋਣ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥ ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਧੂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਤੱਥ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਬੂਤ ਵੀ ਹਨ। ਵਿਵਸਥਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲਾ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੇਸ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਜਾਂ ਵੋਟਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ, ਪਰ ਇੱਕ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਾਧੂ ਕਰਾਸ ਜਾਂ ਲਾਈਨਾਂ, ਅੰਡਾਕਾਰ ਜਾਂ ਬਿੰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਜੋ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਤਾਂ ਹੀ ਅਵੈਧ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਸਕੇ। ਤੀਜਾ ਕੇਸ ਸਟੈਪਨੀ ਕੇਸ (14), ਇਨ ਜੋ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ 'ਜੈਨ ਮਿਸ਼ੇਟ' ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਦੇ

ਨਾਲ, ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕੀ ਇਹ ਲਿਖਤ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਮੈਟਰ 'ਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਿੰਨ ਸਨ। ਫੀਲਡ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹੁਣ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮੀ ਇਹ ਵੋਟ ਕਿਸਨੇ ਦਿੱਤੀ, ਉਹ ਜੇ ਵੀ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਬੇਦਾਵਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਫ੍ਰੈਂਚਾਈਜ਼ਡ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਲਿਖਤ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ- ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਇਹ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।" ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਸਨ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਲਿਖਤ ਸੁਝਾਅ- ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੋਟਰ ਕੌਣ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੇਨਮਾਰ, ਜੇ., ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲੈਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਵੁਡਵਾਰਡ ਬਨਾਮ ਸਾਰਸਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਯੋਜਿਤ - "ਹੁਣ ਮੈਂ ਵੁੱਡ-ਵਾਰਡ ਬਨਾਮ ਸਾਰਸਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਕਰਾਸ ਤੋਂ ਹਰ ਵਿਦਾਇਗੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਡਬਲ ਕਰਾਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਂ, ਵੋਟਰ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੋਟ ਅਵੈਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ: ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਉਸਦੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ- ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ- ਤਾਂ ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਖਾਸ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਆਦਮੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜੋ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਸਤਖਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੱਠੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਕਿਹੜੇ ਸਨ। ਫੀਲਡ, ਜੇ., ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵੁਡਵਾਰਡ ਬਨਾਮ ਸਾਰਸਨ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ 'ਜੈਨ ਮਿਸ਼ੇਟ' ਨੂੰ ਕਰਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਕੀ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਲਿਖਿਆ ਨਾਮ 'ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉਹ ਵੁਡਵਾਰਡ ਬਨਾਮ ਸਾਰਸਨ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਡੇਨਮੈਨ, ਜੇ., ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਲਿਖਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜੋ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨੇ 40 ਤੋਂ 43 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੰਨਾ 37 'ਤੇ ਇਕ ਵੋਟ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਨੇ ਕਰਾਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਕ ਚੱਕਰ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ

ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਡੇਨਮੈਨ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ-"ਦ ਇੱਥੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੇਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ? ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਜਾਂ ਸਧਾਰਨ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਸੇ ਭੈੜੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਬੈਲਟ ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇੰਨੀ ਵਿਗੜਦੀ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੇਟ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਇਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਹੈ, - ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਵਿਗੜਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਵੇਟ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ. ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਦੀ ਵੇਟ ਸੁੱਟੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ: ਉਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੇਟ ਦਿਓ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਬੈਲਟ ਐਕਟ 1 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਹੈ-" ਵੇਟ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਕਰੋਸ ਕੇਸ (15) ਵਿੱਚ, ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਭਾਵ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਕਰਾਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਨਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੈਰਨ ਪੇਲਕ, ਜੇ. ਡੇਨਮੈਨ, ਜੇ., ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਟੈਪਨੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਲ ਦਾ ਸਟੀਕ ਚਰਿੱਤਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਕਰੋਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੰਨਾ 112 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—"ਸ੍ਰੀ. ਪੇਪ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਵੇਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਇਕਮਾਤਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਸਟਰ ਸਾਈਕਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਕ ਕਰਾਸ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਵੇਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। "ਸੀਰੈਸਟਰ ਕੇਸ (16) ਵਿੱਚ, ਇਤਰਾਜ਼ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਵੇਟਿੰਗ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਨ ਜੋ ਵੇਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਾਕਿੰਸ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-"ਸਾਨੂੰ ਥੋੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਾਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੇਟਰ ਕਿਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੇਟ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੇਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵੇਟਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵੇਟ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਜਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਵੇਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਵੇਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ, ਕੁਝ ਸਧਾਰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਾਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਲੇ ਹਰ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਸਥਿਰ ਹੱਥਾਂ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਖਤ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਭਟਕਣਾ ਵੇਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ

ਵੇਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ); ਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਬੋਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇਕੱਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵੇਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਕਰਾਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੇਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਸੀਟਰ ਕੇਸ (17) ਵਿੱਚ, ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਊਕ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਉਲਟ ਸਪੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਅੱਪ, ਡਿਊਕ," ਡਿਊਕ ਨੂੰ "ਪਛਾਣ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ" ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਚੈਨਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 231 ਅਤੇ 232 'ਤੇ, ਜੇ. "ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਨਪੜ੍ਹ ਅਤੇ ਅਣ-ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਜੋ ਗਲਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਲਗਭਗ ਬੇਅੰਤ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਯੋਖਾਯੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਪਛਾਣ ਲਈ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣ ਵੀ ਬੇਅੰਤ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਕੁਝ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਪਛਾਣ ਦਾ - ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉੱਥੇ ਕੀ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਲਈ ਹੈ? ਫਿਰ ਜੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਲਗਾਈ ਹੈ ਜੋ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਉਸਨੇ ਦੋ ਕਰਾਸ ਲਗਾਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਜੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ - ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇੱਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵੋਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ; ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਕਰਾਸ, ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼, ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ; ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸਲ ਕੰਮ ਜੋ ਆਦਮੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ - ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, " ਹੁਣ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਖਾਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋ ਕਰਾਸ ਲਗਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਦੋਵੇਂ ਸਲੀਬ ਪਛਾਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਪਰ ਇਹ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਉਹ ਚੋਣ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜੱਜ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਛਾਣ ਬਣਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ

ਇੰਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੇ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਲੱਭਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ, "ਉੱਪਰ, ਡਿਊਕ।" ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੁਡਵਰਡ ਬਨਾਮ ਸਾਰਸਨ ਦਾ ਕੇਸ, ਜਿੱਥੇ "ਸਾਰਸਨ" ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕੇਸ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਕੇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਕੁਝ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੋਚਿਆ ਸੀ: ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਝ ਪਛਤਾਵੇ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ-ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਿਸਟਰ ਡਿਊਕ ਦਾ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਸਮਰਥਕ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।" ਇਹ ਦੋਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜੋ ਅਯੋਗ ਮੰਨ ਕੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਵੋਟਰ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖ ਕੇ। ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਅਜੀਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੋਤੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕਿ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਵੋਟਰ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖ ਕੇ ਖਾਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵੋਟ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਖਰਾਬ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਡਰਬੀਸ਼ਾਇਰ ਕੇਸ (18) ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ-"ਮਿਸਟਰ ਸਲੇਸਰ ਨੇ ਫਿਰ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਮਿਸਟਰ ਲੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੱਠ-ਤਿੰਨ ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਨ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: - ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਗਜ਼ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਦੇ ਡਰਾਇੰਗ ਨੇ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ; ਕਿ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਵੋਟ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਛਾਣ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਵੋਟ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।" ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰ-ਰੋਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਰਹੀਆਂ। ਰੇਜਰਜ਼ ਆਨ ਇਲੈਕਸ਼ਨਜ਼, ਵਾਲੀਅਮ -2, 1928 ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਨਾ 103 'ਤੇ, ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। "ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਡਰਬੀਸ਼ਾਇਰ ਵਿੱਚ, ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਸਨ "ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲੀਏ", "ਕਿਸਮਤ ਨਾਲ", "ਝਪਕੀ", ਦੇ ਕਰਾਸ, ਇੱਕ "ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ" ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਦੂਜੇ 'ਤੇ "ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਵੋਟ" ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। , ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜੋ ਅਯੋਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਇੱਕ "1" ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਾਮ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ "2" ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਲਟ ਰੱਖੇ।" ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈਲਸਬਰੀ, ਤੀਸਰਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਖੰਡ 14 ਦੇ ਪੰਨਾ 139 'ਤੇ ਨੋਟਸ (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ

ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸ ਲੇਵਿਸ ਵੀ. ਸੈਪਰਡਸਨ (19), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅੱਖਰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵੁੱਡਵਰਡ ਬਨਾਮ ਸਾਰਸਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੇਅਬੇਰੀ ਬਨਾਮ ਸਿੰਕਲੇਅਰ (20) ਵਿੱਚ, ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ-"ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 24. ਇਸ ਬੈਲਟ ਵਿੱਚ ਹੈ ਸਲੀਬ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਿਖਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਲਈ"। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਇਹ ਬੈਲਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਵੁੱਡਵਰਡ ਬਨਾਮ ਸਰਸਨ (1), ਲੈਨੇਕਸ ਕੇਸ (21), ਰੀ ਨਾਰਥ ਗ੍ਰੇ (22), ਪੱਛਮ ਹੂਰਨ ਕੇਸ (23), ਜੇਨਕਿੰਸ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰੈਕਨ (24)। ਵਿੱਚ ਬੇਨੇਟ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ (25), ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ-"ਹਾਕਿੰਸ ਬਨਾਮ ਸਮਿਥ ਵਿੱਚ: ਬੋਥਵੈਲ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕੇਸ (26), ਰਿਚੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਪੰਨਾ 696 'ਤੇ, ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੈਲਟ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਲਾਈਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਗੋਲ ਓ ਬਣਾ ਕੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬੈਲਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।" ਰਿਚੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਿਤ ਬੈਲਟ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਦੀ ਮੁਨਾਸਬਤਾ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਕ ਉਪਯੋਗ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਇੱਕ ਫਾਰਮੂਲਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ; ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਕ੍ਰਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਹੈ, ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ "ਨਿਸ਼ਾਨ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ-" ਇਹ ਉਹ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧੀਆ ਕਰਾਸ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੈਲਟ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 'ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਜਿਹੇ ਅੱਖਰ ਦੇ ਨਾ ਹੋਣ ਜੋ ਪਛਾਣ ਲਈ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ, ਇਸਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਇਰਾਦਾ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ।" ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਧੀ ਲਾਈਨ - ਇੱਕ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਲੰਡੇਲ ਬਨਾਮ ਵਰਡਨ (27) ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- 2"ਕੁਝ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰਾਂ ਦੇ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਕਰਾਸ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਰਾਸ ਦੇ ਉੱਪਰ "ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਕਰਾਸ ਦੇ ਉਲਟ। ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੇ ਨਾਲ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ- ਧਾਰਾ 158 (ਏ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਰੈਂਸਟਰ ਕੇਸ (15) ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ। ਫਿਰ ਉਸ ਕੇਸ ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰਾਂ 'ਤੇ "ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ। ਪਾਮਰ (28), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ

1484-5 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- "ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ "ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਰਗ ਦੇ ਅੰਦਰ; ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੇਪਰ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਛਾਪੇ ਹੋਏ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੱਜੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਸੀ, ਸ਼ਬਦ "ਹਾਂ", ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੈਨਸਿਲ ਵਾਲਾ ਵਰਗ। ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ "ਨਹੀਂ" ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ "ਹਾਂ" ਅਤੇ "ਨਹੀਂ" ਦੀ ਲਿਖਤ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੋਰਾਂ ਵਰਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਰਾਏ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ "ਸਮਰਥਿਤ" ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ, ਸਬੂਤ ਦੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾ "ਕੀਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਬੀ (29) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਆਈਸੈਕਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੇ. ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖਣਾ ਸੀ। ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਵੋਟਰ, ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਭਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਜਿਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਭਰ ਕੇ "ਮੈਕਗ੍ਰਾਥ" ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰ 1 ਭਰਿਆ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੋਟਰ ਨੇ ਇਹ ਲਿਖਣਾ ਸੀ- ਨਾਮ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਟ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿਗਟਾਊਨ (12) ਸਟੀਪਨੀ (13), ਬਕਰੋਸ (14), ਸੀਰੈਸਟਰ (15) ਅਤੇ ਐਕਸੀਟਰ (16) ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਕਾਨੂੰਨ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ। ਇਹ ਵੋਟ ਮੈਕਗ੍ਰਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।" ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਿਡਰਾਈਨ ਬਨਾਮ ਐਲਡਰੇਡ (30) ਵਿੱਚ, ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ- "ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੋਟਾਂ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਕਰਾਸ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ।, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਕਰਾਸ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜਾਂ ਚੈੱਕ ਜਾਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵਰਗ ਦੇ ਬਾਹਰ, ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਯੋਗ ਮਿਟਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।" ਇਹ ਕੇਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਲੇੜੀਂਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਾਊਥ-ਈਸਟ ਟਾਊਨ ਕੇਸ (31), ਮੁਹੰਮਦ ਇਬਰਾਹਿਮ ਬਨਾਮ ਅੱਬਾਸ ਅਲੀ ਖਾਨ ਸਾਹਿਬ (32), ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਗਜ਼ਨਫਰ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਚੌਧਰੀ ਬਹਾਵਲ ਬਕਸ (33) ਵਿੱਚ। ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਕ੍ਰਾਸ ਮਾਰਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਅੱਖਰ ਅਜਿਹੇ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਉਭਰਦੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ: ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਲੇੜੀਂਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੋਟ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਪਛਾਣ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਜੋਂ ਇਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਰਨ

ਲਈ ਉਸ ਅਜੀਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ; ਪਰ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ, ਲਿਖਤ ਅਜਿਹੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਜੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਲਿਖਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਇਸ ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ (2) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਤੇ ਕਰਾਸ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹ ਬੈਲਟ-ਪੱਤਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਵੋਟਰ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 112 'ਤੇ ਬਕਰੇਸ ਕੇਸ (15) ਅਤੇ ਸਫ਼ਾ 37 'ਤੇ ਸਟੈਪਨੀ ਕੇਸ (14) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 74 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜਿਸ ਲਈ ਵੋਟਰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, "1", "2" ਅਤੇ "3" ਅੰਕੜੇ ਹਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਹਰੇਕ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਮਾਰਕ (ਐਕਸ) ਹੈ। ਇਹ ਵਾਧੂ ਕਰਾਸ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਦੇ ਵੋਟਰ ਦੇ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 74 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵੈਧ ਵੋਟ ਹੋਣ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਬਚਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76। ਇਸ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅੰਕੜੇ 1, 2 ਅਤੇ 3 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਅੰਕੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਵੋਟਰ ਕੋਲ ਹੈ। 'ਇੱਕ', 'ਦੋ' ਅਤੇ 'ਤਿੰਨ' ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੋਟਰ ਨੇ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਲਿਖਤ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ? ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ 'ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਬੰਧਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 152 ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 150 ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਲੈਕਟਰੋਰੇਟ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਹਲਕਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕਾਫ਼ੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76 ਉੱਤੇ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਿਖਤ ਪਛਾਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵੋਟਰ ਦੀ ਨੀਅਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਰਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖ ਕੇ

ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਚੈਨਲ, ਜੇ. ਐਕਸੀਟਰ ਕੇਸ (17), ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76 ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ। ਫਿਰ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵੋਟਾਂ 35 ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ 36.5 ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 34.5 ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. 76 ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੂਆ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਤੱਥ ਉਸ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76 ਇਕਲੋਤਾ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 74 ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵੋਟ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਤਾਂ ਹੀ ਅਵੈਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, 1961 ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 73(2) (ਡੀ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੁਰੂਆਤੀ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਂਗਾ।

ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਮੇਰੀ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਅਨੁਸਾਰ, "1" "2" ਅਤੇ "3" ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੇ ਨਾਲ "ਇੱਕ" "ਦੋ" ਅਤੇ "ਤਿੰਨ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਾਧੂ ਲਿਖਤ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ. ਇਹ ਸਿੱਟਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਧਾਰਤ ਹੈ; ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਬੰਧਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਂਬਰ 152 ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 150 ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚਲੇ ਵੋਟਰ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਵੋਟਰ ਜਿਸਨੇ ਖੁਦ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76. ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ

ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਸਕੱਤਰ ਖੁਦ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਭਿਆਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਲਿਖਤਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸਦੀ ਲਿਖਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ? ਕੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਦੀ ਲਿਖਤ ਕਾਫ਼ੀ ਪਰਿਪੱਕ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਨੇ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ? ਕੀ ਮਹਿਜ਼ ਲਿਖਤਾਂ "ਇੱਕ" "ਦੋ" ਅਤੇ "ਤਿੰਨ" ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵੇਲੇ ਸਬੰਧਤ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕੇ? ਕੀ ਸਕੱਤਰ ਵੋਟਰ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਲਿਖਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ? ਇਹ ਇਤਫ਼ਾਕ ਨਾਲ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਵੋਟਰ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਆਏ ਹਨ? ਆਖਰੀ ਪਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਹੀਂ: ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਮੈਂਬਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਅਕਸਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ 1962 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ, ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਪਹਿਲੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗਲਤ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨੇ ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਉਹ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਇਹ ਲਿਖਤਾਂ ਨਿਯਮ 73(2)(ਡੀ) ਦੀ ਸ਼ਰਾਹਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਲਈ ਉਸ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76. .ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਕ ਨੰਗੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਬੈਲਟ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਕਾਗਜ਼ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇੱਕ ਸਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਸੀ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਜਾਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਗਿਣਤੀ ਲਿਖਤਾਂ "ਇੱਕ" "ਦੋ" ਅਤੇ "ਤਿੰਨ" ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 152 ਹਨ।

ਇੱਥੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦ ਲੇਖਕ ਦੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਲਿਖਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਜਿਸ ਤੋਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਉਸ ਵੇਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76. ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਆਦਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਦੀ ਕਲਮਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵੇਟਰ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰਵਾਰਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵੇਟਰ ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦੇ ਆਮ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਆਰ ਕਈ ਕਾਰਕ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁਕਣਗੇ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਕੱਤਰ ਸਬੰਧਤ ਵੇਟਰ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲਿਖਾਈ ਤੋਂ ਇੰਨਾ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ। ਇਹ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੂਜੀਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ - ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ - ਸਕੱਤਰ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵਧਦਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2) 'ਤੇ ਪੀ. 76 ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।

ਮੈਂਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਰਸੂਨ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਸਲ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਖਰਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦਾ ਇੱਕ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਅੱਖਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰਗੜਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਮੇਰੀ ਨਿਮਰ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 73(2)(ਦ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਰਗੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਪਤਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ (ਧਾਰਾ 128, ਆਰ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ) ਅਧੀਨ ਹਨ। ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੇਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਵੋਟ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ, —

(ਨਿਯਮ 40 ਦੇ ਤਹਿਤ)। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਹੈ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦਾ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਨਿਯਮ 73(2) (ਡੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੋਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਫ੍ਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ? ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਬਾਲਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ-ਸੰਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ - ਮੈਂ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਬਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ' ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਬੈਲਟ- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਗਜ਼ ਬੈਲਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 73(2) (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸ਼ੱਕ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਮੈਂ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੋਵੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ- ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵੋਟ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 81(3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅੰਡਰ-ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਹਰੇਕ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤਸਦੀਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਲਣਾ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗਾ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76 ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵੋਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਵੋਟਾਂ 35.5 (ਪੀ. 74 ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਵੈਧ ਹੋਣ ਲਈ) ਹੋਣਗੀਆਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣੇ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ।

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ ਅਤੇ ਦੁਆ, ਜੇ. ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਦੁਆ, ਜੇ, ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ 'ਇਕ', 'ਦੇ' ਅਤੇ 'ਤਿੰਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਤੀਜੇ ਇਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਣਾ ਇਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੁਆ ਜੇ., ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਲਿਖਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੋਟਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੋਟ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅੱਖਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਛਾਣਯੋਗ ਲਿਖਤ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਮ ਗਿਆਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫੈਨਫਿਲਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੰਪੂਰਣ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਿ ਦੋ ਹੱਥ ਲਿਖਤਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਉੱਤੇ 'ਇੱਕ', 'ਦੇ' ਅਤੇ 'ਤਿੰਨ' ਸ਼ਬਦ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵੋਟਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੂਝਵਾਨ ਅੱਖ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ- ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਸ਼ਬਦ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਅੱਖਰ 'ਓ' ਅਤੇ 'ਟੀ' ਦੇ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਖਰ 'ਈ' ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76 ਦੇ ਵੋਟਰ ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਰਫ 152 ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਹੈ, ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਗੂੜ੍ਹਾ ਸਬੰਧ ਹੈ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਉਲੀਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ 'ਇਕ', 'ਦੇ' ਅਤੇ 'ਦੇ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਪਛਾਣਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ 'ਤੇ 'ਤਿੰਨ', ਪੀ 76 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਵੋਟਰ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ (ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਭੱਤੇ) ਨਿਯਮ, 1957 ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 9 ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"9. ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਯਾਤਰਾ, ਰੁਕਣ ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਭੱਤੇ ਲਈ ਬਿੱਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਅਨੁਸੂਚੀਆਂ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਭਰੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇੱਕ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਮੇਹਰ ਲਗਾ ਕੇ ਰਸੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਗਦੀ ਲਈ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭੁਗਤਾਨ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ

ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਜਾਂ ਉਪ-ਖਜ਼ਾਨਾ (ਬਿਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣ ਲਈ) 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂਬਰ, ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ, ਬਿੱਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ, ਰੁਕਣ ਅਤੇ ਇਤਫ਼ਾਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਲੇਖਾਕਾਰ-ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਆਡਿਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਨੁਸੂਚੀ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਫਾਰਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ:

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ 1 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

“ਪੰਨਾ 4.—ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਜਿਸਟਰ।

ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਹਰ ਦਿਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਜਿਸਟਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੈਂਬਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਭੱਤੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 190(4) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪੰਨਾ 11.—ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਫਾਰਮ।

ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੁਪਹਿਰ 3.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦੀ ਗਲਤ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੁਪਹਿਰ 3.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨ ਜਾਂ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਇਸਨੂੰ ਅਗਲੇ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨ 'ਤੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਸੰਚਾਰ ਜੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਹਸਤਾਖਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਨਾ 25 — ਤਰਜੀਹਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਤਿਆਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤੇ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਵੇਟਿੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ

ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਤੇ ਇੱਕ ਹੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ 2 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ "ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

"42. ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਹੁਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

57. (2) ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ: -

58. (1) ਸਪੀਕਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਸਦਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। :

65. (1) ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਜਾਹਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੇਸ਼ਨ

ਕਿਸੇ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ

(ਬੀ) ਦਿਨ ਦੀ ਬੈਠਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ।

67. (1) ਮੁਲਤਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਹੋਵੇਗਾ

ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਜਿਸ ਦਿਨ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਬੈਠਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਡੇਢ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ-

(1) ਸਪੀਕਰ;

(2) ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ;

(3) ਸਕੱਤਰ।

74. ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹਰ ਨੋਟਿਸ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਦਫਤਰ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਡਿਲੀਵਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਦਫਤਰ ਅਗਲੇ

ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਸੰਚਾਰ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

78. ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ, ਜੋ ਮੈਂਬਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਠੋਸ ਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੱਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਆਦਿ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਅਤੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨਾਲ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਬਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਲਿਖਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 76 ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਵੋਟਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰੋਮਨ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'ਇੱਕ', 'ਦੋ' ਅਤੇ 'ਤਿੰਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਸੈਂਬਲੀ ਸਕੱਤਰੇਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਜਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ

ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

- (1) (1874-75) ਐਲ.ਆਰ. 10 ਕੋਮਨ ਪਲੀਜ਼ 933.
- (2) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. (1963) ਪੰਜ 49-1962 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 1110
- (3) 15 ਪੀ ਆਰ 1879
- (4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1929 ਲਾਰੇਰ 771
- (5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1941 ਉਡੀਸ 77.
- (6) (1962) 2 ਐੱਸ.ਸੀ.ਏ. 708 'ਤੇ ਪੀ. 718
- (7) (1917) 1 ਕੇ.ਬੀ. 1.
- (8) 1958 ਐਸ.ਸੀ. 687.
- (9) 1963 ਦੁਆਬੀਆ ਦੇ ਚੋਣ ਕੇਸ 41।
- (10) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1959 ਐਸ.ਸੀ. 93.
- (11) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1926 ਕਲ 258.
- (12) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1933 ਲਾਰੇਰ 938
- (13) (1874) 2 ਓ.ਐਮ. ਅਤੇ ਐਚ 215.
- (14) (1886) 40 ਐਮ. ਅਤੇ ਐਚ 34.

- (15) (1886) 4 ਓ.ਐਮ. ਅਤੇ ਐਚ 110 ਪੰਨਾ 12 'ਤੇ.
- (16) (1893) 4 ਓ.ਐਮ. ਅਤੇ ਐਚ 194 ਪੰਨਾ 198 'ਤੇ,
- (17) (1911) 6 ਓ.ਐਮ. ਅਤੇ ਐਚ 228.
- (18) (1923) 39 ਟਾਈਮਜ਼ ਲਾਅ ਰਿਪੋਰਟਾਂ. ਪੰਨਾ 424 'ਤੇ
- (19) (1948) 2 ਸਾਰੇ. ਈ.ਆਰ. 563.
- (20) (1914) 20 ਡੀ.ਐਲ.ਆਰ. 752 ਪੰਨਾ 757 ਤੇ.
- (21) (1902) 4 ਓ.ਐਲ.ਆਰ. 378.
- (22) 4 ਓ.ਐਲ.ਆਰ. 286.
- (23) (1898) 2 ਓਨਟ. ਇਲੈਕ. ਕੇਸ 58.
- (24) (1883) 7 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 247
- (25) (1922) 70 ਡੀ.ਐਲ.ਆਰ. 348.
- (26) (1884) ਕੈਨ ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 676.
- (27) (1907) 4 ਸੀ.ਐਲ.ਆਰ. 1463 ਤੇ ਪੀ. 1475
- (28) (1893) 4 ਓ.ਐਮ. ਅਤੇ ਐਚ 1481 ਪੰਨਾ 1484-85 'ਤੇ,
- (29) (1920) 27 ਸੀ.ਐਲ.ਆਰ. 449 'ਤੇ ਪੀ. 446 ਅਤੇ 447,
- (30) (1923) 96 ਦੱਖਣੀ ਰਿਪੋਰਟਰ 566,
- (31) 1 ਹੈਮੰਡ 165 ਤੇ ਪੀ 169
- (32) 2 ਹੈਮੰਡ 180.
- (33) 2 ਹੈਮੰਡ 218 ਪੰਨਾ 242. 'ਤੇ,

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਏ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।